

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **ICB, a. s.**, se sídlem Malhostovice 230, Tišnov, zastoupeného Mgr. Filipem Lederem, advokátem se sídlem Lidická 57, Brno, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2008, č. j. 29 Ca 136/2007 - 15,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2008, č. j. 29 Ca 136/2007 - 15, **se zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

1) Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Brně, kterým soud odmítl jeho žalobu proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně (dále též „žalovaný“) ze dne 29. 8. 2006, č. j. 12932/06/FŘ/150. Tímto rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání stěžovatele (resp. jeho právního předchůdce AG real, spol. s r. o.) proti rozhodnutí Finančního úřadu Brno II ze dne 14. 6. 2006, č. j. 105810/06/289940/8370, jímž bylo zřízeno zástavní právo k nemovitostem podle ustanovení § 72 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v rozhodném znění (dále jen „daňový řád“).

2) Krajský soud žalobu odmítl na základě ustanovení § 70 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), které ze soudního

přezkoumání vylučuje úkony správního orgánu předběžné povahy. S odkazem na právní názor uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 162/2004 - 61, krajský soud uvedl, že rozhodnutí o zřízení zástavního práva k zajištění daňové pohledávky podle ustanovení § 72 daňového řádu má charakter rozhodnutí předběžné povahy, neboť se jedná pouze o dočasné opatření, jehož platnost je zákonem omezena do splatnosti daňové pohledávky. Proto žalobu podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s ustanovením § 68 písm. e) s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

II. Obsah kasační stížnosti

3) Stěžovatel v kasační stížnosti namítl nezákonnost citovaného právního názoru krajského soudu. Je totiž ústavně i mezinárodně zaručeným standardem právní ochrany, že se účastníci správních řízení mohou dovolávat přezkumu rozhodnutí před soudem, jež považují za protizákonné. Rozhodnutí o zřízení zástavního práva podle ustanovení § 72 daňového řádu ve vymezení obsahu zástavního práva odkazuje na občanskoprávní úpravu, která nabízí řadu žalob, zaručujících právní ochranu. Kupř. občanský soudní řád zná jako jeden ze způsobů výkonu rozhodnutí zřízení zástavního práva k nemovitosti a bylo by proto zjevně nepřijatelné a porušující princip rovnosti, pokud by rozhodnutí správních orgánů o zřízení exekučních zástavních práv byla chápána jako dočasná či předběžné povahy, jelikož představují velmi zásadní zásah do sféry povinného subjektu. Navíc, rozhodnutí předběžné povahy jsou úplně jinými rozhodnutími, jelikož rozhodnutí o zřízení zástavního práva je definitivní povahy.

4) Stěžovatel dále namítá, že se krajský soud vůbec nezabýval specifičností jeho situace, spočívající v tom, že zástavní právo bylo zřízeno vůči ne-vlastníkovi nemovitostí. V tomto směru je napadené usnesení i nepřezkoumatelné.

5) Stěžovatel navrhuje usnesení zrušit a věc vrátit Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6) Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že postupoval v souladu se zákonem. Jako důkazní prostředek ohledně vlastnictví předmětných nemovitostí byly použity výpisy z katastru nemovitostí. Žalovaný se plně ztotožňuje s názorem krajského soudu ohledně výluky ze soudního přezkumu rozhodnutí o zřízení zástavního práva: toto rozhodnutí totiž nestanoví daňovou povinnost, nýbrž jedná se toliko o dočasné opatření k zajištění splatné daňové pohledávky. Jeho smyslem je zajistit včas v tomto stádiu řízení finanční částku k provedení budoucího konečného rozhodnutí. Jedná se proto o rozhodnutí předběžné povahy, které je pouze prozatímním dočasným opatřením a jeho platnost je zákonem omezena do úhrady daňové pohledávky.

7) Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Vlastní argumentace soudu

8) Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Brně v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

9) Stěžovatel výslovně uplatnil dva kasační důvody: nezákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu a jeho nepřezkoumatelnost [§ 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s.]. Jelikož však v daném případě bylo napadeno usnesení o odmítnutí návrhu, je namístě přednostně aplikovat kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Protože platí, že každý úkon soud hodnotí podle jeho obsahu a nikoliv formy, zaměřil se v dalším zdejší soud právě na naplnění tohoto kasačního důvodu, který je třeba v případě odmítnutí návrhu krajským soudem aplikovat přednostně.

10) Účastníkům řízení je známo, že řízení o této kasační stížnosti bylo přerušeno, jelikož před rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu probíhalo řízení, jehož výsledek mohl mít vliv na rozhodování soudu o věci samé. Konkrétně šlo o to, že byl u rozšířeného senátu zpochybněn právní názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 162/2004 - 61, publ. pod č. 613/2005 Sb. NSS (a dále rozvinutý např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2007, č. j. 5 Afs 159/2005- 66, vše dostupné na www.nssoud.cz). Přitom právě na převzetí tohoto právního názoru [podle něhož je rozhodnutí o zřízení daňového práva k zajištění daňové pohledávky podle ustanovení § 72 daňového řádu rozhodnutím předběžné povahy, neboť se jedná pouze o dočasné opatření, jehož platnost je zákonem omezena do splatnosti daňové pohledávky, a proto je ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s. ze soudního přezkumu vyloučeno], bylo založeno ratio decidendi usnesení krajského soudu, napadené nyní projednávanou kasační stížností.

11) Toto řízení před rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu bylo skončeno, a to rozsudkem ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. 2 Afs 186/2006. Podstata citovaného rozsudku rozšířeného senátu spočívá v následujících právních větech:

„I. *Rozhodnutí je rozhodnutím předběžné povahy, na které dopadá výluka podle § 70 písm. b) s. ř. s., pokud ve vztahu k rozhodnutí konečnému splňuje kumulativně tři podmínky: časovou, věcnou a osobní. Je tedy vydáno v již zahájeném řízení o vydání rozhodnutí konečného nebo je zákonem stanovena přiměřená lhůta pro zahájení takového řízení a účinky předběžného rozhodnutí musí být omezeny do vykonatelnosti rozhodnutí konečného. Rozhodnutí konečné pak v sobě musí věcně zahrnout vztahy upravené rozhodnutím předběžné povahy a musí být adresováno mj. i subjektu, jemuž bylo určeno rozhodnutí předběžné.*

II. *Rozhodnutí o odvolání proti zřízení správcovského zástavního práva dle § 72 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., které podléhá přezkoumání soudem, a nedopadá na ně kompetenční výluka rozhodnutí předběžné povahy uvedená v § 70 písm. b) s. ř. s.*“

12) Z citovaných právních vět je zcela zjevné, že právní názor, na němž je založeno napadené usnesení krajského soudu, v konfrontaci s nimi nemůže obstát.

V. Shrnutí

13) Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná a proto napadené usnesení Krajského soudu v Brně podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Věc mu současně věc vrátil k dalšímu řízení, v němž je podle odst.

3 téhož ustanovení vázán shora uvedeným právním názorem. To konkrétně znamená, že podaná žaloba není nepřijatelná, jelikož nesměřuje proti rozhodnutí předběžné povahy. Je proto namístě se jí zabývat věcně.

14) Protože Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, rozhodne tento soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. listopadu 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu